

ДИНАМІКА РИНКУ АУДИТУ

Лубенченко Володимир Миколайович,
інженер з автоматизації;
ТОВ АФ «Бухгалтер - Лугань»

За даними Аудиторської палати України станом на 01.01.2021 року в Україні зареєстровано 2713 аудиторів, таблиця 1 [1].

Таблиця 1

Динаміка кількості аудиторів за період з 2017 по 2020 роки

Роки	Кількість аудиторів, одиниць	Відхилення порівняно із попереднім роком, одиниць
2020	2713	-7
2019	2720	-5
2018	2725	+99
2017	2653	–

За чотири останніх роки кількість аудиторів не була схильна до значних коливань. У 2018 році відбулось збільшення кількості на 3,7%, у 2019 році – зниження на 0,2%, у 2020 році – зниження на 0,3 %.

В реєстрі аудиторів та аудиторських фірм станом на 01.01.2021 року обліковувались 839 суб'єктів аудиторської діяльності, серед яких 851 – юридична особа, 239 аудиторських фірм були суб'єктами аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності, що складало 28 відсотків від загальної кількості аудиторів.

Аудит є регульованою діяльністю і контроль за нею впроваджується через Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (надалі – ОСНАД). Не зважаючи на високу відповідальність аудиторів перед суспільством, користувачами аудиторських звітів, до аудиторів згідно до законодавства за результатами перевірок застосовуються дисциплінарні стягнення або у вигляді попередження або у вигляді зупинення права надавати аудиторські послуги з обов'язкового аудиту. За даними Аудиторської палати України [1] за період з 01.01.2019 року по 30.09.2022 року до суб'єктів аудиторської діяльності були застосовані 107 стягнень, з них стягнення у вигляді попередження – 74 одиниці, що склало 69% від загальної вартості стягнень та зупинення права надавати послуги з обов'язкового аудиту – 33 одиниці, що, відповідно склало 31%. Такий стан речей спонукає аудиторів та аудиторські фірми постійно удосконалювати професійні знання та вміння.

24 лютого 2022 року російська федерація розпочала повномасштабні

військові дії в Україні, що вплинуло на всіх громадян та суб'єктів господарювання країни без виключення. В Україні було введено воєнний стан, де – які аудиторські фірми втратили можливість продовжувати свою діяльність, втратили клієнтів, значно знизили обсяги наданих послуг, в першу чергу йдеться про аудиторські фірми Херсонської, Запорізької, Харківської областей. Так, завітували до Аудиторської палати України станом на 28 лютого 2022 року всього 480 суб'єктів аудиторської діяльності. Проведені опитування аудиторських фірм свідчать про значну втрату замовників аудиту, що складає більше 60 відсотків від загальної суми договорів, укладених на початок 2022 року. Найбільш вразливими виявились середні та малі аудиторські фірми, що входять до другого та третього розділу Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Але попри всі негаразди аудиторів продовжують працювати в рамках Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», виконують обов'язки суб'єктів первинного фінансового моніторингу, не припиняє роботу ОСНАД, в тому числі Комісія з атестації, Аудиторська палата України, проводиться контроль якості аудиторських послуг. На сьогоднішній день нагальними завданнями для аудиторів є вивчення двох новітніх стандартів з управління якістю, Міжнародного стандарту аудиту 315 щодо оцінки ризиків та розробки подальших аудиторських процедур для збору доказів, Міжнародного стандарту аудиту 540 щодо облікових оцінок та Міжнародного стандарту супутніх послуг щодо узгоджених процедур.

Список використаних джерел

1. Інформація про стан аудиторської діяльності в Україні за 2020 рік. Офіційний веб-сайт Аудиторської палати України /АПУ. URL: https://www.apu.com.ua/wp-content/uploads/2021/06/7_%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD-%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82.%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%83-2020-%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%96.pdf

2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. Офіційний веб-сайт Аудиторської палати України /АПУ. URL: <https://www.apu.com.ua/%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%83-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C/>